

İÇİNDEKİLER

Türkçe Basıma Önsöz 17

Eforik ya da Örümcek Ağında Bengi Dönüşler 23

Bölüm I Hafızanın Şehri

İlk Çare 31

Mahlûkâtname 33

Woolloomooloo 38

Spider_cat 45

I'm Very into You 48

San Francisco, 1995 53

Beden Mefhumu 55

Beden ve Beden: Ten 58

Dildomerkezcilik 61

Kathy'nin Kızı, İçeri ve Dışarı 64

Öteye Gezintiler 66

Giysiler 68

Geçişken [Transitif] 69

Hakikatin Ağzı 71

New York, 1995 74

Varoş 78

Üste Çıkmak [Topping] (1) 79

Üste Çıkmak [Topping] (2) 81

Yüzük 84

Gürültü 86

Hafıza Aşırısıdır 88

Görüş Odası 89

New York 2000 95

Bölüm II Örümcekler İçin Bir Felsefe

Boş Felsefe

Örümcekler 101

Felsefe 102

Benlik Yaratmak 104

Merak 106

Yazı/Yazmak 108

Birinci Felsefe

Dışsallık 112
Duygular 114
Hafıza 116
Zaman 118
Anlatı 120
Göz [Eye] 123
Can Sıkıntısı 124

Tek Başınalık 126
Rüyalar 127
Tahayyül 130
Beden Çalışması 132
El Marifeti 135
El yazısı 137

İkinci Felsefe

Soyaçekim 140
Babalar 142
Anneler 144
Kütüphane 146
Arzu 148
Seks 150
Penetrasyon /İçine Girme 153

Erkek Düşmanlığı [Misandri] 158
Tecavüz 161
Mazoşizm 165
Kadınlar 171
Cinsiyet Atamak [Engendering] 176
Aşk 184
Ölüm 190

Üçüncü Felsefe

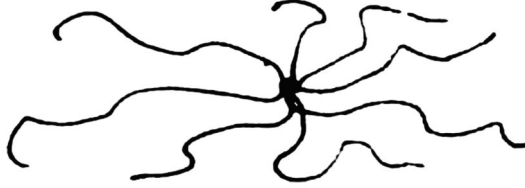
Şehirler 195
Seks işi 200
Sanat işi 204
Şöhret İşi 208
Kapitalizm 210
Post-kapitalizm 213
Tarih 218
Siyaset 222
Kültür 225

Faillik 228
Kızlar 234
Devrim 237
Delikler 242
Kurgu 247
Détournement 252
Mit 257
Doğa 260

Sonsöz: Disforik 265
Teşekkür 279
Okuma Listesi 287

hafızanın şehri

Bölüm I

“Eski erkek arkadaşlar ve klişeler arasında derin
bir bağ olduğu sonucuna vardım.”

KATHY ACKER, (ACKER PAPERS, 22.06)

İlk Çare

Kathy Acker içeri girdiğinde bir şeylerin değiştiğini biliyordum.

Sessiz, sakın, تنها bir yer. Hiçbir haltın dönmediği bir yer. Sezon dışı bir kıyı oteli gibi. Dekor şık ama genel, sıradan, öyle pek üst düzey bir yer değil. Kathy elimi tuttu ve beni büyük kapılardan geçirdi.

Bu beklenmedik bir şeydi. Kathy neden bana böylesine tanıdık gelen bu yere, kendi tekrar eden rüyalarımın götürüyordu ki beni? Kendimi bildim bileli rüyalarımın hep buraya gelirim. Daima sessiz sakindir, hafif serindir ve çıt çıkmaz. Burayı işleten personeller var gibidir ama onları hiç görmezsiniz. Başka konuklar da varmış gibi gelir ama sanki az önce köşeden dönüp gidivermişlerdir. Ya da asansör inerken kahkahalar duyarsınız ama kapısı açıldığında bomboştur. Yine de burada acayip ya da ürkütücü hiçbir şey yoktur.

Hep aynı görünür ancak bazen denize bakan bir uçurumun üzerindedir, bazen de bir ormanın içinde ya da bir gölün kıyısında. Rüyam-

da burası yer yer tanıdık gelir, yer yer de gelmez. Burası, geçici bir süreliğine var olmamak için gidilebilecek bir yer. Hayattan uzak bir tatil. Hayatdışında¹ bir yokyer².

Bu yüzden, rüyamda Kathy'nin elimden tutup beni buraya getirmesi çok garipti. Bunu bilmesine şaşırmıştım.

McKenzie: "Peki ama nasıl biliyorsun?"

Kathy: "Burası, ölülerin yaşayanlar için kurduğu bir yer. Hep buradadır."

Bana bu uğrağın hem hayattan hem de hayatdışından gelenler için ne olduğunu gösterdi. Bana burayı ölülerin bizim için kurduğunu gösterdi. Ölüler nitelikleri olmayan bir yer yaratırlar. Mekânı rüyaların kendisinden yaratırlar. Ölüler bizim onlar gibi olmamızı istemezler. Bize sunabilecekleri hiçbir özellikleri ya da nitelikleri yoktur. Sadece bizim için bu yeri, bu genel yokyeri var ederler ve bizi bir başımıza bırakırlar.

Kathy tüm bunları biliyordu. Benim de burada olduğumu hatırlatmak için bir rüyada geri geldi. Belki de hepimiz burayı ziyaret ederiz ama sonra tamamen unuturuz. İşin zor kısmı, geri dönmek ve ne için olduğunu hâlâ hatırlıyor olmaktır.

Biz modernler için bu hep böyle olmuştur. Ölüler bize bir şey söylemeyi reddeder. Ve böylece nihayet bizi yalnız bırakmışlar gibi hissederiz. Bu da bizi delirtebilir. Kathy onları nerede bulacağını biliyordu.

¹ Nonlife. (ç.n.)

² Nonplace. (ç.n.)

Aslında bu da doğru değil. Kimse bilmez. Kathy, onların yokluğunu nerede bulacağını bilenlerden biriydi. Terk ettikleri yeri buldu. Bizim için terk ettikleri yeri. Buraya gelebilir, onların yokluğunda kalabilir ve geri dönebilirsin.

Hadi gidelim.

Mahlûkâtname

İçerik uyarısı: Bu kitap cinsellik, şiddet, cinsel şiddet ve örümceklerin dilini içerir.

Biçim uyarısı: Bu kitap biyografi ve eleştiri unsurları barındırsa da ikisi de değildir.

Kathy'den bizzat öğrendiklerim ve Acker'ın metinlerini okuyarak öğrendiklerime dair, onu her iki şekilde de tanıyarak (kısmen) kime dönüşeceğime dayanarak yazmak istedim.

Onu uzun zamandır tanıyor değildim. Onun kim olduğunu daha fazla ferâsetle yazabilecek pek çok kişi vardır. Acker'ın yazılarının da hatta onun yazma tarzının da uzmanı değilim. Ne arşivinin derinliklerine indim ne de çevresindeki insanlarla görüştüm. Kathy Acker ile ilgili hiçbir şeyin benim özel mülküm olduğunu iddia etmiyorum. Bu arada şunu da belirtiyim ki ikimiz de bir bedene ya da bir esere onun sahibiymiş gibi davranan yazar ve akademisyenlere karşı ortak bir nefret beslemişizdir.

Burjuva yazar, açgözlü bir hayvandır. Güç, sahiplik ve kontrol yara-

tıgıdır. Ne yazarsa onun sahibidir; yazdığı şeye sahip olabilen bir tür varlık. Kathy farklı bir mahlûk ya da mahlûkâtı.

Martine Sciolino: “Kleptoparazit, bir başkasının ağını ele geçiren ve orada hapsolmuş avı yiyen bir örümcektir. Bir bakıma Kathy Acker’ın kasıtlı, açık intihalleri kleptoparazittir. *Büyük Umutlar, Don Kişot ve O’nun Hikayesi*’nde olduğu gibi. Acker bunları ve diğer anlattı ağlarını çalar ancak bu önceden örülmüş kurgularda, hangi kurbanların sarmalandığını söylemek kolay değildir. Acker, kendi yaşam öyküsünü her zaman çalıntı bir metin gibi anlattığı için - ki bu oto-intihal, anlatıcının kurban edilmesini de içerir - kesişen bu çalıntı ağlardaki düğümler çözülürken, biçimi onu çözen örümceğinini yansıtan bir böcek ağı içinde yeniden ortaya çıkar.”¹

Bu Kathy Acker’ın hayatının ya da çalışmalarının bir *izahı* değildir.² Öyle olsaydı, Kathy sanki özünün doğrulanabilir kopyaları veya benzerlikleri varmışçasına iddialarda bulunduğum bir şey olurdu. Bilakis: O metinler üretti. O belirli bir şekilde yaşadı ve yazdı, yaşamak ve yazmak birbirine bağlı bir tür praksistir, şeyleri dönüştürme eyleminin aynı çözgüsü ve örgüsüdür. Praksisin biçimi, metinleri kendilerine özgü bir şekilde oluşturuyor. Burada onun metinlerinden oluşturulmuş bir metin var, farklı bir praksisle.

Bir insan olarak Kathy’dan, bir yazar olarak Acker’dan, çağımızın dört büyük saplantısı olan aşk, para, seks ve ölüm hakkında çok şey öğrendim. Bana bir çeşit hediye verdi ve ben de ona bir şekilde karşılık veriyorum.

İşte o hediyenin ne olduğuna dair küçük bir bilgi: Yazan bir beden, sikişen bir bedendir. Bedenlerin sikişme biçimlerinde garip asimet-

riler vardır: baskın ve tâbi, üst ve alt, sokan ve sokulan, yazar ve okur, butch ve femme, erkek ve kadın, trans ve cis, vb. Bu farklılıklar, bedenlerin yazma biçimine girip çıkmanın yollarını bulurlar. Sikişmeyi itin götüne sokan bir beden, cinsiyeti de sikip atıyor olabilir ve cinsiyeti de sikip atan bir beden, yazmanın cinsiyeti sikip attığı yerde, yazan bir beden olabilir ve cinsiyeti sikip atarak bedenlenen bir yazar, biçimlerin en çekirdek ailesi olan janrı sikip atan bir yazar olabilir.

Patrick Greaney: “Baudelaire ‘popüler ifadelerdeki muazzam entelektüel derinlikten, karınca nesilleri tarafından kazılmış deliklerden’ bahseder. Klişeler, şairlerin bu klişelerin desteklediği varsayılan gerçeklere karşı savaşlarında keşfedip, kullanabilecekleri yeraltı geçitleriyle oyularak oluşturulmuştur. Ancak bunu yapmak için şairler, düşman bölgesine girmeli ve altını oydukları terimleri tekrarlamalıdır. Bu tekrarda şairler dilin içine girerler, ancak tam da üstesinden gelmek ya da mesafe koymak istedikleri o dil tarafından oyulur ve içlerine girilir.”³

Kathy de benim gibi düzyazı yazdı. Ancak farklı metotlarla, çok daha ilginç düzyazılar, daha iyi düzyazılar yazdı. Şairler gibi o da dile girdi ve ona da girildi, dili sikti ve sikildi.

Tom McCarthy: “Bir okul çocuğu olarak canlı türlerinin ortak isimlerini öğrenmek zorundaydım. Denizaneleri, nedense bunlardan ikisini alır: çiçeklenme ve şamar. Acker’ın bedenleri, açık, şekil değiştiren, etrafındaki sahnelere sonsuzca nüfuz eden ya da onlar tarafından nüfuz edilen, içgüdüsel olarak ağa bağlı bir süreklilik dünyasında merkezler ya da payandalar olarak yön verir ve hareket eder. Tıpkı yapışkan bir denizden gelen nabız sinyalleri onlara ulaşırken

titreşen denizaneleri gibi. Ya da daha doğrusu (bütüncül olmaya başlamayalım) hem bu dünyayı demirlerler hem de onun dağıtıcısı olarak iş görürler: çiçeklenmeden çok şamar.”⁴

Bundan sonrası iki bölümden oluşuyor. İlki, sikişen bir beden olarak Kathy hakkında. İkincisi yazan bir beden olarak Acker hakkında. İlk bölüm, doksanlı yıllarda onunla, sikişme üstüne bir derse nasıl başladığımla ilgili. İkinci bölüm, yazma ediminin arasında ne olduğuyla ve otuz yıl sonra, onun metinleriyle birlikte bir derse nasıl başladığımla ilgili. Cinsiyet edimleri arasında geçiş yaptığım bir dönemde.

Yoldaşlar, çağdaşlar, amcıklar: Buraya Acker’i ne eleştirmeye ne de övmeye geldim. Onun kitaplarını kalıcı kılan şey, onlardan çıkarıp oluşturabileceğiniz başka kitaplar ve o kitapların birbirinden farklarıdır. Bu kitap, bu tasavvurun başlı başına bir kanıtıdır.⁵

Onun yazısının hangi yazıları özümseydiğine o kadar da fazla zaman harcamayalım. Onu büyük ustaların ata soyuna bağlamak pek de umurumda değil. Ne de usta bir kuramcının ışığında değerlendirmek. Sadece burjuva değil aynı zamanda ataerkil olan bir şey var: Yazının sahibinin olması gerektiği ve bu sahiplerin de meşhur babalarının olması gerektiği. Hatta bazen bu babalar anne olsa dahi.

Vanessa Place: “Sanatçının boku’ deyimini düşünün. Böyle bir dışkıının mimetik etkisini düşünün. Af buyrun, Piero Manzoni’nin boku-nu, kelimenin tam anlamıyla 30 gramlık doksan teneke kutuya koyup ağırlığına altın karşılığında sattığını düşünün. Bu boktan geriye kalanın artık ağırlığına altından daha değerli olduğu göz önüne alındığında, Manzoni’nin altın tuğlalar sıttığı söylenecek meta-

morfozunu düşünün. ‘Unutmayın ki ben bir sanatçıyım ve bokum konusunda hassasım’ diyen Erykah Badu’nun ağıtını düşünün. Kathy Acker’ın nasıl yarı Kışot ya da onun gibi bir bok olabileceğini düşünün. Başka bir yerde de belirttiğim gibi, alıntı daima kastrasyondur: Yazarın otorite eksikliği fallusla, başka bir otoritenin varlığıyla ortaya çıkar. Cinsiyetlendirilmiş rolü oynamanın daha iyi bir yolu olabilir mi? Bayılıyorrum buna.”⁶

Kathy elli yaşındayken öldü. Bunu yazdığım sırada elli yedi yaşıma giriyorum. Uzun zamandır onun hakkında yazmak istiyordum. Nedenise bir türlü tam zamanıymış gibi gelmemişti. Başlayabilmem için sadece onun öldüğü yaşa gelmem değil, o yaşı da geçmem gerekiyordu.

Kathy’yi tekrar okumak geçiş sürecimde bana yardımcı oldu: Onun hakkında okuyup yazarken trans olarak açıldım. Erkeklikten firar etmek istiyordum ama nereye gideceğimi bilmiyordum. Sezgisel olarak, Kathy’nin bu süreçte elimi tutacak yazar olduğunu hissettim.

Kathy Acker mirasının idarecisi Matias Viegner’e, onun hakkında bir kitap yazmayı düşündüğümü söyledim ve o da “Tabii ki yazacaksınız.” dedi.